

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 39777-12-11 נ' קנזי

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת מעין צור

התובע

ע"י ב"כ עוה"ד יוסף נחשון ואח'

נגד

אסף קנזי

הנתבע

ע"י ב"כ עוה"ד עמית מור

חקיקה שאוזכרה:

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]: סע' 5(א), 23, 24, 65חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981: סע' 2(11)פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971: סע' 54חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965: סע' 7

מיני-רציו:

* תביעה לפיצוי בגין נזקים שלטענת התובע נגרמו לו בגין תקיפה ופרסום לשון הרע. בית המשפט חייב את הנתבע לשלם לתובע סך של 80,000 ₪.

* ראיות – עדות – אי-הערת עד

* ראיות – חזקות – אי-הזמנת עד

* נזיקין – עוולות – תקיפה

* נזיקין – עוולות – לשון הרע

* נזיקין – עוולות – פגיעה בפרטיות

תביעה לפיצוי בגין נזקים שלטענת התובע נגרמו לו באירוע במהלכו תקף אותו הנתבע, וכינה אותו בכינויי גנאי המהווים עוולה של פרסום לשון הרע.

בית המשפט פסק כלהלן:

התובע הוכיח ברמת הוכחה הנדרשת במשפט אזרחי את גרסתו ביחס לאירוע. הדברים מהווים עוולה של תקיפה כהגדרתה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין. בנסיבות העניין, לא חלה אף אחת מההגנות הקבועות בסעיף 24 לפקודה.

אין חולק כי הנתבע התבטא כלפיו התובע בביטויים: "למדת לזיין יא הומו?", ו"ההומו הזה למד לזיין". בפסיקה נקבע כי פרסום שאדם הוא הומוסקסואל כאשר אין זו נטייתו המינית מהווה פרסום לשון הרע.

במקרה זה נאמרו הדברים במקום ציבורי, לאוזניה של בת זוגו של התובע. לפיכך, מהווה אמירתם עוולה של פרסום לשון הרע.

התובע מוסיף וטוען כי התנהגות הנתבע מהווה גם עוולה של פגיעה בפרטיות. סעיף 2(11) לחוק הגנת הפרטיות מגן על צנעת הפרט של אדם בכל הנוגע לנטיותיו המיניות. ואולם מדובר בפרסום לגבי נטיותיו המיניות האמיתיות של אדם, ולא בפרסום שקרי בדבר נטיות אלה. לפיכך, יש לדחות טענה זו של התובע.

התובע עותר לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק בגין העוולה של פרסום לשון הרע, בנפרד מהפיצוי בגין התקיפה. ואולם יש לקבוע כי האירוע הוא אירוע אחד, הכולל הן את עוולת התקיפה והן את עוולת פרסום לשון הרע, ולכן ראוי להתייחס לסוגיית הנזק, לרבות הנזק הלא ממוני, כמקשה אחת. בית המשפט קבע כי הנתבע ישלם לתובע סך של 80,000 ₪.

פסק דין

1. זוהי תביעה לפיצוי בגין נזקים שלטענת התובע נגרמו לו באירוע שהתרחש ביום 6.3.11, שבמהלכו תקף אותו הנתבע, וכינה אותו בכינוי גנאי המהווים עוולה של פרסום לשון הרע (להלן: "האירוע").

הרקע העובדתי

2. ראשיתה של ההיכרות בין הצדדים בשנת 2009, אז היה התובע רווק, הכיר אישה בשם [REDACTED], שמסרה לו כי היא גרושה, וניהל איתה מערכת יחסים קצרה. האישה הייתה [REDACTED], שהייתה אז גרושתו של הנתבע (להלן: "י").
3. זמן מה לאחר סיום מערכת היחסים התקשר הנתבע לתובע, ואף יזם עמו פגישה בבית קפה. גרסאות הצדדים ביחס למה שארע באותה פגישה שונות זו מזו. מספר ימים לאחר מכן הנתבע אף יצר קשר טלפוני עם התובע.
4. בעקבות הפגישה ושיחת הטלפון פנה התובע לעורך דין, אשר שלח לנתבע ביום 26.5.09 מכתב שבו דרש ממנו שלא ליצור קשר עם התובע.
5. מאז ועד לאירוע, שארע כמעט שנתיים לאחר מכן, לא התקיים קשר בין הצדדים. בתקופה זו חידשו הנתבע ו [REDACTED] את הקשר הזוגי ביניהם, והתובע החל בקשר זוגי עם אישה בשם [REDACTED] (להלן: "ד"), ולימים נולד להם ילד משותף.
6. האירוע התרחש ביום 6.3.11 בשעות הערב, בעת ששני הצדדים ערכו קניות בסופר "קלר" בכרמל (להלן: "הסופר"). לטענת התובע, תקף אותו הנתבע ואף כינה אותו בכינוי גנאי המהווים עוולה של פרסום לשון הרע ושל פגיעה בפרטיות. ואילו הנתבע טוען כי התובע הוא זה שתקף אותו, והוא התגונן מפניו.

דיון והכרעה

עוולת התקיפה

7. התובע מסר בתצהירו כי בעת שביצע קניות בסופר ביחד עם [REDACTED] הבחין לפתע בנתבע, אך התנהג כאילו לא הבחין בו, והמשיך בקניות. את שהתרחש בהמשך תאר כדלקמן:
 "כעבור מספר דקות, לפתע, הנתבע צעק לעברי, בפני כל הנוכחים בסופר, "למדת לזיין, יא חתיכת הומו", "ההומו הזה למד לזיין" ועוד קללות וגידופים.
 בהתחלה ניסיתי להתעלם אבל הוא לא הרפה והמשיך לקלל. לא יכולתי להישאר ללא מענה, הייתי מוכרח "להשיב" לו בחזרה, למרות שממש לא רציתי להתעסק איתו, ואז הנתבע נתקף בטירוף, רץ לעברי והחל להכות אותי בחוזקה, אגרופים בראש, בעיטות, הפיל אותי לרצפה, והמשיך לבעוט בי בכל הגוף, כל זאת תוך שהוא ממשיך לצעוק "הומו למד לזיין" והפנה את דבריו ל[REDACTED] וצעק לעברה "ההומו הזה מצליח לזיין אותך?".
 אני הייתי המום, ולא הצלחתי להגיב בהתחלה, כאילו קפאתי במקומי, אף אחד לא ניסה בהתחלה לעזור לי ולא הזמינו משטרה, עד שלבסוף אחד הלקוחות בסופר שהיו במקום משך אותו והפריד בינינו" (סעיפים 19-21 לתצהיר).
8. הנתבע מסר בתצהירו כי בעת שביצע קניות בסופר הבחין בתובע ומבטיהם הצטלבו. הוא התעלם ממנו והמשיך בקניות. המשך ההתרחשות תואר על ידיו כדלקמן:
 "התובע, לעומת זאת, התקרב אלי והחל לצעוד בעקבותיי, במרחק מה ממני. לכל מקום אליו פניתי, הלך התובע אחרי ונעץ בי מבטים. בסמוך לתובע הלכה מישהי אשר הבנתי שהיא בת זוגו.
 התנהגותו של התובע הייתה טורדנית ומתריסה והכעיסה אותי. בשלב מסוים הסתובבתי לתובע ואמרתי לו: "מה אתה מסתכל עלי?! או מילים שמשמעותן דומה.
 התובע, כאילו חיכה וקיווה להוציאני משלוותי ולהביא לעימות, התקרב אלי והחל לצעוק עלי ולקלל אותי, תוך שהוא טוען שאינו עוקב אחרי ושזכותו להסתובב במקום. אני לא נותרתי חייב, גם אני צעקתי על התובע, קיללתי אותו והלכתי לקראתו.
 התקרבנו אחד לשני והמשכנו שנינו לקלל ולאיים זה על זה כשלפתע הניף התובע את ידו והיכה אותי. הופתעתי וניסיתי להתגונן, אך התובע החל להשתולל ולהכות אותי וכך התחלנו להתקוטט. בשלב מסוים לפתנו זה את זה ונפלנו ארצה יחדיו, כאשר התובע נופל עלי וראשי נחבט בדבר מה (במדף או ברצפה איני יודע). אני זוכר כי מעוצמת החבטה הייתי מטושטש, אך המשכתי להתקוטט עם התובע עד שקונים שהיו בחנות הפרידו בינינו.
 למיטב זכרוני המשכנו לקלל ולאיים זה על זה ואני יצאתי מהחנות, כשהתובע הולך בעקבותיי (אך לא יוצא מהחנות)" (סעיף 10 לתצהיר).
9. כל אחד מן הצדדים גורס כי יש להעדיף את גרסתו על פני גרסת הצד שכנגד. התובע טוען כי גרסתו נתמכת במסמכים המעידים על חבלות גופניות שנגרמו לו עקב האירוע, ובחוות הדעת הפסיכיאטרית שלפיה נגרם לו נזק נפשי עקב האירוע. עוד הוא טוען כי קיימות סתירות בין גרסאותיו של הנתבע בהודעתו במשטרה, בתצהירו ובחקירתו הנגדית.

ואילו הנתבע טוען כי מן הדין לדחות את גרסת התובע בהיותה עדות יחידה של בעל דין. הנתבע מציין כי התובע נמנע מלזמן לעדות שלושה עדים רלבנטיים: את [REDACTED], שהייתה עדה לאירוע; את אביו, שאליו התקשר התובע, לטענתו, מיד לאחר האירוע; ואת מנהל הסופר, אשר הסתבר לתובע, כך לפי גרסתו, שהיה עד לאירוע.

10. גרסת התובע הינה עקבית ואחידה לאורך כל הדרך: החל בהודעותיו במשטרה, המשך בדברים שמסר למומחה בית המשפט פרופ' ברוך שפירא ולפסיכולוג יצחק שחר שערך לו הערכה פסיכודיאגנוסטית לצורך מתן חוות הדעת, וכלה בתצהיר העדות הראשית שלו ובחקירתו הנגדית. לא מצאתי שינויים או סתירות בדבריו של התובע בהזדמנויות אלה, שבהן מסר את גרסתו לאירוע.

11. לעומת זאת גרסת הנתבע רצופת שינויים וסתירות. קיימות סתירות בין גרסאות הנתבע בהודעתו במשטרה, בתצהירו ובעדותו בבית המשפט. בחקירתו הנגדית תאר הנתבע את הקטטה כ"ריב של בנות" וכ"ריב של ילדים בני 7-8". את ההתרחשות תאר כדלקמן:

"אני הייתי על הרצפה והוא היה עלי וחבט בי" (עמ' 42 שו' 18).
 "הוא חבט בי, נתן לי סטירה ובעיטה ואני עפתי על הרצפה והוא ירד עלי. אני ניסיתי להתגונן ומיד אחרי זה בא מישהו והפריד. לא היה שם שום דבר. לא היה שם שום דבר. חבל מאוד שאין פה את המצלמות והיו רואים שזה היה ריב של ילדים בני 7-8. זה מה שהיה. היה שם מין קטטה כזו אבל לא כמו שאתם מתארים את זה פה. אז אני קיבלתי סטירה ובעיטה, אז מה זה סוף העולם? זה מה שהיה שם. לא היה שם כלום. היה שם ריב של ילדים בני 7-8. זה מה שהיה שם. חבל מאוד שהמצלמות לא נמצאות כי היו רואים את האמת" (עמ' 42 שו' 28-23).

תיאור זה, שלפיו הנתבע היה על הרצפה והתובע התכופף וחבט בו, אינו מתיישב עם העובדה שבבית חולים כרמל, לשם הגיע התובע כמה שעות לאחר האירוע, תועדו חבלות בשני צדדיו של בית החזה ובמותן ימין. חבלות אלה מתיישבות דווקא עם גרסת התובע, כי הנתבע בעט בגופו. תיאור זה גם אינו מתיישב עם תיאורו של הנתבע את האירוע בהודעתו במשטרה, שם טען כי כתוצאה מנפילתו קיבל מכה חזקה מאחורי הראש ואיבד את הכרתו (ראה: ת/2 בשו' 10).

12. בהודעתו במשטרה לא ציין הנתבע כי קילל את התובע, ואף לא ציין כי התקוטטו. מהודעתו במשטרה עולה כי רק התובע קילל אותו והיכה אותו. בנוסף, הנתבע לא מסר, לא בהודעתו במשטרה ולא בתצהיר עדותו הראשית, כי כינה את התובע "הומו", ואמר לו "למדת לזיין יא הומו!", "ההומו הזה למד לזיין". רק בחקירתו הנגדית אישר כי אמר את הדברים (ראה: עמ' 41 שו' 31-24). העובדה שהנתבע אישר בסופו של דבר כי אמר את הדברים מאמתת פרט מרכזי בגרסת התובע, שלאורך כל הדרך טען כי הנתבע התבטא כלפיו באופן זה.

13. מטעמים אלה, כאשר ניצבות זו מול זו גרסת התובע וגרסת הנתבע, נוטה כף המאזניים לעבר גרסתו של התובע. כאמור, בעוד שגרסת התובעת אחידה ועקבית, גרסת הנתבע רצופת שינויים וסתירות, ובחקירתו הנגדית מאשר הנתבע לראשונה פרטים משמעותיים מגרסת התובע. מכאן יש לבחון אם קיימים טעמים ראיתיים הגורעים ממשקלה של גרסת התובע ומעיינים את כפות המאזניים, דהיינו אם הימנעותו של התובע מהעדת עדים רלבנטיים מובילה למסקנה כי התובע לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח טענותיו.

14. הכללים שלפיהם נבחנת הימנעות מהעדת עד רלבנטי סוכמו בפסק דינו של בית המשפט העליון בעא 78/04 המגן חברה לביטוח בע"מ נ' שלום גרשון הובלות בע"מ [פורסם בנבו] (5.10.06) כדלקמן:

"כלל ידוע הוא, כי אי הבאתו של עד רלבנטי יוצרת הנחה (הניתנת לסתירה) כי אילו הושמע העד היה בכך כדי לתמוך בגרסת היריב והסיבה לאי הבאתו היא החשש של בעל הדין מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד. בכך ניתן למעשה משקל ראייתי לראיה שלא הובאה (ראו: יעקב קדמי על הראיות (חלק שלישי, 2003) 1649-1659 והאסמכתאות שם). עד נחשב רלבנטי לגרסת בעל דין מקום בו קיימת ציפייה הגיונית ומתבקשת בנסיבות המקרה כי בעל הדין ישמיע את העד המסוים לשם גילוי האמת וחקר העובדות כפי שאותו בעל-דין טוען להן (ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתתיהו, פ"ד מה(4) 651, 659 (1991)). כאמור, בנסיבות המקרה עולה כי העדת הנהגים חשובה לאישושה הן של גרסת התביעה הן של גרסת ההגנה. במקרים מעין אלו, השאלה על מי מהצדדים מוטלת החובה להעיד את העד, וכנגזרת ממנה ההנחה כי אם היה מעיד הייתה עדותו תומכת בגרסת היריב, היא פועל יוצא של השאלה על מי מהצדדים רובץ נטל ההוכחה לצורך העניין שלשמו נדרשת העדות (קדמי, בעמ' 1652. והשוו: ע"א 793/89 בניני מ.י. גינדי הנדסה ופיתוח בע"מ נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מו(3) 324, 331 (1992)). ודוק: באומרנו נטל ההוכחה בהקשר זה כוונתנו לנטל הבאת הראיות. אי העדת עד רלבנטי אינה בהכרח מערערת את גרסת בעל הדין. אם מדובר בעד שעדותו חשובה לשני הצדדים, אולם בעל הדין שעליו נטל השכנוע הצליח, מבלי להעיד את העד הרלבנטי, להביא ראיות מספיקות אחרות על מנת להעביר את נטל הבאת הראיות אל הצד השני, עשויה אי העדת העד לפעול לרעת בעל הדין השני שעליו נטל הבאת הראיות, על אף שאינו נושא בנטל השכנוע" (פסקה 53 לפסק הדין).

15. שלושת העדים שלטענת הנתבע ההימנעות מלהזמין לעדות פועלת לחובת התובע, הם, מנהל הסופר ואביו של התובע. השניים הראשונים היו עדי ראיה לאירוע, ואילו האב שמע מן התובע את שארע בשיחת טלפון, כך לגרסת התובע.

16. הייתה בת זוגו של התובע במועד האירוע, ולאחר מכן אף נולד להם ילד משותף. עם זאת, התובע מסר בעדותו כי כיום אין ביניהם קשר, ולכן לא הגיעה להעיד (ראה: עמ' 12 שו' 3-4). בנסיבות אלה איני יכולה לקבוע כי קיימת ציפיה סבירה והגיונית שהתובע יזמין לעדות. סיום הקשר בין השניים מהווה טעם סביר להימנעות התובע מלהזמין את לעדות, למרות שלשניים ילד משותף.

17. באשר למנהל הסופר – מדובר בעד אובייקטיבי, שאין לו קשר למי מהצדדים, ועדותו הייתה יכולה לתמוך הן בגרסת התובע והן בגרסת הנתבע, ולכן עדותו הייתה חשובה לשני הצדדים. במקרה כזה התשובה לשאלה על מי החובה להעיד את העד היא פועל יוצא של השאלה על מי רובץ נטל ההוכחה. הואיל ונטל ההוכחה רובץ על התובע, לכאורה היה מצופה מן התובע להזמין את העד לעדות. עם זאת התובע הצליח, גם מבלי להעיד עד זה, להביא די ראיות על מנת להעביר

את נטל הבאת הראיות לנתבע. בנסיבות אלה פועלת אי העדתו של העד לרעתו של הנתבע, שבגרסתו שינויים וסתירות.

18. אביו של התובע לא היה עד ראיה לאירוע, אלא שמע על האירוע מפיו של התובע. אילו היה האב מעיד הייתה בפניי אמרה נוספת של התובע, אך לא עדות עצמאית לגבי האירוע. לפיכך אינני סבורה כי ההימנעות מהעדתו של האב פוגמת במשקל עדותו של התובע. אזכיר כי מונחות בפניי גרסאותיו של התובע בהזדמנויות שונות: בהודעותיו במשטרה, בדברים שמסר למומחים, בתצהירו ובחקירתו הנגדית. בכל ההזדמנויות האלה מסר התובע גרסה עקבית ואחידה ביחס להשתלשלות האירועים.

19. הנתבע טוען שעדות התובע היא עדות יחידה של בעל דין, שחלה עליה הוראת סעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. דא עקא כי הסעיף עוסק בעדות יחידה שאין לה סיוע, בעוד שבמקרה זה קיים סיוע לעדות התובע: ראשית – החבלות על גופו, שמתיישבות עם גרסתו אך לא עם גרסת הנתבע; שנית – הודאת הנתבע בחקירתו הנגדית כי אמר לתובע "למדת לזיין יא הומו?", "ההומו הזה למד לזיין", דברים שהם מן הפרטים המהותיים בגרסת התובע לאירוע.

20. מסקנתי היא כי התובע הוכיח ברמת הוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, היא מאזן ההסתברויות, את גרסתו ביחס לאירוע. הדברים מהווים עוולה של תקיפה כהגדרתה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש), התשכ"ח-1968 (להלן: "הפקודה"). בנסיבות העניין לא חלה אף אחת מההגנות הקבועות בסעיף 24 לפקודה.

21. הנתבע מפנה גם לסעיף 5(א) לפקודה (הסתכנות מרצון של התובע), ולסעיף 65 לפקודה (אשם תורם). אינני סבורה שבנסיבות העניין חלים סעיפים אלה. העובדה שהתובע המשיך לערוך קניות בסופר לאחר שראה את הנתבע, ולצורך כך אף עבר לידו (ראה עדות התובע בעמ' 13 שו' 20 – עמ' 14 שו' 12), אינה מהווה הסתכנות מרצון או אשם תורם. אדם התוקף אדם אחר אינו יכול להישמע בטענה שהואיל והאחר חשש ממנו עוד לפני התקיפה, היה עליו לעזוב מקום ציבורי שבו נתקל בו במקרה.

פרסום לשון הרע ופגיעה בפרטיות

22. אין חולק כי הנתבע התבטא כלפיו התובע בביטויים: "למדת לזיין יא הומו?", "ההומו הזה למד לזיין". לפי גרסת התובע, שאותה העדפתי על פני גרסת הנתבע, הנתבע אף פנה [REDACTED] במילים: "ההומו הזה מצליח לזיין אותך?".

23. לא אחת נדרשו בתי המשפט לשאלה אם כינויו של אדם הומוסקסואל, שעה שאין זו נטייתו המינית, מהווה לשון הרע. בתא (שלום תל-אביב-יפו) 20174/94 שמעון אמסלם נ' יוסף קליין [פורסם בבנו] (20.6.95) התייחס בית המשפט לדברים:

"לא אוכל לסיים פסק דין זה מבלי להתייחס לשאלה הערכית האם כינויו של אדם כהומוסקסואל הינו עלבון המצדיק פיצוי. מקובלת עלי ההשקפה לפיה בחברה סובלנית ופתוחה יש להתייחס לנטייתו המינית של אדם כשם שמתייחסים לצבע שערו. וכשם שלא יעלה על הדעת לראות עלבון בציון העובדה ששערו של אדם שחור או בלונדיני אין ליחס משמעות מעליבה לנטייתו המינית. אולם לצערנו, טרם הגענו

למידה כזו של פתיחות וסובלנות ובמציאות כיום המלה "הומו" מהווה עלבון לפחות בעיני חלק נכבד מן הציבור".

ערעור שהוגש על פסק הדין לבית המשפט המחוזי בתל אביב נדחה (ראה: עא (מחוזי תל-אביב-יפו) 1145/95 יוסף קליין ואח' נ' שמעון [פורסם בנבו] (30.3.97)).

אומנם מאז שניתן פסק דינו של בית משפט השלום באותה פרשה חלפו להם שני עשורים, ואולם המציאות החברתית לא השתנתה. אציין כי גם בפסיקה מאוחרת יותר נקבע כי פרסום שאדם הוא הומוסקסואל כאשר אין זו נטייתו המינית מהווה פרסום לשון הרע (ראה למשל: תא (שלום תל-אביב-יפו) 165592/09 אלעד רוט, עודד ואח' נ' טיים אאוט ישראל בע"מ ואח' [פורסם בנבו] (16.1.11); תא (שלום תל-אביב-יפו) 12603/05 פלונית נ' טיים אאוט מגזין בע"מ ואח' [פורסם בנבו] (28.6.07)).

24. במקרה זה נאמרו הדברים במקום ציבורי, לאוזניה של [REDACTED]. לפיכך מהווה אמירתם עוולה של פרסום לשון הרע כהגדרתה בסעיף 7 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.

25. התובע מוסיף וטוען כי התנהגות הנתבע מהווה גם עוולה של פגיעה בפרטיות, כהגדרתה בסעיף 11)2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות").

סעיף 11)2 לחוק הגנת הפרטיות מגן על צנעת הפרט של אדם בכל הנוגע לנטיותיו המיניות (ראה: תא (שלום ירושלים) 6023/07 שגב ישראל אפריאט נ' ידיעות אחרונות בע"מ ואח' [פורסם בנבו] (5.10.08)). ואולם מדובר בפרסום לגבי נטיותיו המיניות האמיתיות של אדם, ולא בפרסום שקרי בדבר נטיות אלה. לפיכך אני דוחה טענה זו של התובע.

26. התובע עותר לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק בגין העוולה של פרסום לשון הרע, בנפרד מהפיצוי בגין התקיפה. ואולם אני סבורה שהאירוע הוא אירוע אחד, הכולל הן את עוולת התקיפה והן את עוולת פרסום לשון הרע, ולכן ראוי להתייחס לסוגיית הנזק, לרבות הנזק הלא ממוני, כמקשה אחת.

נזקיו של התובע

27. התובע טוען כי נגרם לו נזק נפשי בעקבות האירוע. לתמיכה בטענתו הגיש חוות דעת של פסיכיאטר, ד"ר ולרי גיללרד, שלפיה הוא סובל בעקבות האירוע מנכות נפשית צמיתה בשיעור 10%. ואילו הנתבע הגיש חוות דעת פסיכיאטרית של ד"ר אילה שינקמן, שקבעה כי שיעור נכותו של התובע הוא 0%.

לנוכח הפערים בין חוות הדעת מיניתי את פרופ' ברוך שפירא כמומחה מטעם בית המשפט. לצורך עריכת חוות דעתו ביקש פרופ' שפירא לערוך לתובע הערכה פסיכודיאגנוסטית, וזו נערכה על ידי הפסיכולוג יצחק שחר. פרופ' שפירא קבע כי לתובע נכות נפשית בשיעור 5% עוד קודם לאירוע, וכי בעקבות האירוע נותרה לו נכות נפשית צמיתה בשיעור 5%, בשל הפרעת הסתגלות פסיכיאטרית מזערית עד מתונה.

28. כידוע, הכלל הוא שבית המשפט יאמץ את חוות דעת המומחה מטעמו. לא מצאתי במקרה זה טעם לסטות מכלל זה. הנתבע טוען כי התובע הסתיר את עברו הנפשי מתקופת גיל ההתבגרות ומתקופת שירותו הצבאי, ולכן יש להטיל ספק בטענתו כי נגרם לו נזק נפשי בעקבות האירוע. דא עקא כי פרופ' שפירא התייחס גם למצבו הנפשי של תובע מפני האירוע, וקבע כי זה סבל מנכות נפשית בשיעור 5% (ראה תשובותיו לשאלות ההבהרה של הנתבע).

29. לפיכך אני מאמצת את חוות דעתו של פרופ' שפירא, וקובעת כי לתובע נותרה נכות צמיתה בשיעור של 5% בעקבות האירוע.
30. התובע עותר לפסיקת פיצוי בראשי נזק הבאים: הפסד השתכרות בעבר, הפסד השתכרות לעתיד, כאב וסבל, אובדן פנסיה ותנאים סוציאליים, הוצאות רפואיות ונסיעות, טיפול נפשי בעתיד, עזרת צד ג' בעבר ובעתיד ופיצויים עונשיים.
31. **הפסד השתכרות בעבר:** התובע עובד בחברה משפחתית שבבעלות אביו. לא הוכח כי בעקבות האירוע נגרמו לתובע הפסדי שכר, או כי נגרם לחברה נזק כתוצאה מתפקוד פחות טוב של התובע בעקבות האירוע. לפיכך אין מקום לפסיקת פיצוי בראש נזק זה.
32. **הפסד השתכרות לעתיד:** בתשובותיו לשאלות ההבהרה של הנתבע מציין פרופ' שפירא, כי נכות פסיכיאטרית בשיעור שנקבע לתובע פוגעת בכושר העבודה בדרגה נמוכה ביותר, מזערית עד מתונה. על כן אין מקום לעריכת חישוב אריתמטי כפי שעושה התובע בסיכומיו, מה גם שלחישוב זה אין תימוכין ראייתיים בכל הנוגע לבסיס השכר. ההלכה הפסוקה קובעת כי כאשר מדובר בעסק משפחתי, יש לבחון אם אומנם משקף השכר המשולם לכל אחד מבני משפחה את כושר השתכרותו, או שמא מדובר במשיכת כספים מעסק משפחתי אשר אינה משקפת את העבודה בו (ראה: ע"א 8552/09 **עזבון המנוח עמאר אחמד ז"ל נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב "הפול"** [פורסם בנבו] (11.9.11) בפסקה 5 לפסק הדין (להלן: "עניין עזבון המנוח עמאר").). כך, למשל, בעניין עזבון המנוח עמאר מצא בית המשפט כי למרות שלא למנת המנוח הונפק תלוש משכורת מעסקו של המנוח, הרי שבפועל לא עבדה בו, ולכן אין לכלול את שכרה בקופה המשותפת לצורך חישוב הפסדי השתכרות של העזבון. במקרה זה לא הוכח שהשכר המשולם לתובע מהחברה המשפחתית אכן משקף את כושר השתכרותו. בנסיבות העניין, בהביאי בחשבון את גילו של התובע, יליד 25.8.75, ואת היקף הפגיעה בכושר השתכרותו כעולה מקביעת המומחה, אני פוסקת פיצוי גלובלי בסך 50,000 ₪ בראש נזק זה.
33. **נזק לא ממוני (כאב וסבל ופיצוי בגין פרסום לשון הרע):** בהביאי בחשבון שלתובע נותרה נכות בשיעור 5% בעקבות האירוע, ואת זכאותו של התובע לפיצוי ללא הוכחת נזק בגין פרסום לשון הרע, אני קובעת פיצוי בסך 25,000 ₪ בראש נזק זה.
34. **הוצאות רפואיות ונסיעות:** התובע צרף קבלות (נספח יז לתצהירו), אך לגבי מרביתן לא ברור הקשר לאירוע. אני פוסקת פיצוי בסך 5,000 ₪ בראש נזק זה.
35. אין ממש ביתר ראשי הנזק המפורטים בסיכומי התובע, ואני דוחה את העתירה לפיצוי בגינם. באשר לעתירה לפיצויים עונשיים אציין כי סעד של פיצויים עונשיים הינו סעד נפרד מסעד של פיצוי בגין נזק גוף. סעד של פיצויים עונשיים הינו סעד כספי, שיש לפרש סכומו בכתב התביעה ולשלם בגינו אגרה כספי (רעא 7644/09 **תרכובות ברום בע"מ ואח' נ' פרופ' שאול לדני ואח'** [פורסם בנבו] (11.4.10)). במקרה זה נכללה הדרישה לפיצויים עונשיים שבכתב התביעה במסגרת העתירה לפיצוי בגין נזק גוף, ודי בכך על מנת לדחותה.

סוף דבר

36. הנתבע ישלם לתובע סך של 80,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום המלא בפועל. כמו כן ישלם הנתבע לתובע שכ"ט עו"ד בשיעור 20% ומע"מ מהסכום שנפסק.

37. הנתבע ישיב לתובע את ההוצאות הבאות: האגרה ששילם, עלות חוות דעת המומחה מטעמו, עלות חלקו בחוות הדעת של מומחה בית המשפט ובהערכה הפסיכודיאגנוסטית.
38. זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו חשוון תשע"ו, 08 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.

מעין צור 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן